

ARTUR HAMRYSZCZAK* – LUBLIN

**WARSZTATY DLA ARCHIWISTÓW KOŚCIELNYCH
„OPRACOWANIE, DIGITALIZACJA I PRZECHOWYWANIE
MATERIAŁÓW FOTOGRAFICZNYCH
ORAZ NAGRAŃ DŹWIĘKOWYCH”.
18-19 X 2022 ROKU, WARSZAWA**

W dniach 18-19 października 2022 roku w siedzibie Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC) odbyło się szkolenie dla pracowników archiwów kościelnych, dotyczące opracowania, digitalizacji oraz przechowywania zdjęć i nagrań dźwiękowych. Współorganizatorem kursu był Ośrodek Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych KUL. Warsztaty stanowiły praktyczne uzupełnienie konferencji Ośrodka ABMK „Fotografie w archiwach kościelnych. Zasób – opracowanie – udostępnianie”, zorganizowanej 5-6 października 2021 roku w Lublinie¹.

W szkoleniu uczestniczyło 12 pracowników archiwów kościelnych, podzielonych na dwie grupy. Mała liczba kursantów wynikała z faktu, że uczestniczyli oni w zajęciach w pracowniach NAC, pod okiem pracujących tam archiwistów, dzięki czemu mogli lepiej nauczyć się praktycznych umiejętności opracowywania zasobu fotograficznego i dźwiękowego.

Warsztaty obejmowały dwa bloki tematyczne. W ramach modułu „Opracowanie i zabezpieczenie fotografii oraz nagrań dźwiękowych” uczestnicy poznawali metodykę ewidencjonowania i inwentaryzowania fotografii oraz dokumentacji dźwiękowej na podstawie m.in. zarządzeń Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych. Zostały omówione również zasady działania Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej (ZoSIA) dla różnych rodzajów dokumentacji. Pracownicy NAC przybliżyli również uczestnikom problem wartościowania fotografii archiwalnej na podstawie własnych doświadczeń zawodowych. Zajęcia praktyczne

---

* Artur Hamryszczak – dr historii, adiunkt, Ośrodek Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
e-mail: artur.hamryszczak@kul.pl
<https://orcid.org/0000-0002-2578-9971>

¹ Wybrane referaty, po przeredagowaniu i uzyskaniu pozytywnych recenzji wydawniczych, ukazały się na łamach tomu 117 (2021) specjalnego „Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych”.

obejmowały inwentaryzację przygotowanego przez NAC zestawu materiałów archiwalnych (fotografii, opisów, nagrań audio) za pomocą programu ZoSIA. Ich uzupełnieniem było zapoznanie uczestników szkolenia z wieloma rodzajami bezpiecznych opakowań dla różnego typu nośników obrazu i dźwięku, uzależnionych od ich wielkości i rodzaju. Na koniec archiwiści NAC przedstawili metody przeprowadzenia drobnych napraw zniszczonych fotografii.

Drugi moduł tematyczny „Digitalizacja materiałów fotograficznych i dźwiękowych” poświęcony był zajęciom praktycznym cyfryzacji zasobu. Uczestnicy kursu zostali zaznajomieni z podstawowymi zagadnieniami digitalizacji i jej standardami oraz wymogami technicznymi sprzętu do cyfryzacji. Szczególną uwagę zwrócono na specjalne aparaty fotograficzne, które aktualnie zastępują w NAC skanery wykorzystywane do tej pory do cyfryzacji. Kolejnym etapem było poznanie specyfiki digitalizacji materiałów fotograficznych negatywowych i pozytywowych, obróbki kopii cyfrowych przy wykorzystaniu różnych programów graficznych oraz kontrola ich jakości. Ostatnim zagadnieniem, które poznali kursanci, była specyfika zbiorów nagrań dźwiękowych oraz procesu ich digitalizacji.

Uczestnicy warsztatów po zakończeniu szkolenia otrzymali stosowne certyfikaty, które wręczył im Piotr Zawilski, dyrektor Narodowego Archiwum Cyfrowego.

Ze względu na duże zainteresowanie archiwistów kościelnych tą tematyką planowana jest kolejna edycja warsztatów w 2023 roku.

Słowa kluczowe: Narodowe Archiwum Cyfrowe; Ośrodek ABMK; archiwiści kościelni; digitalizacja; fotografie

II. 1. Opracowywanie fotografii w programie ZoSIA, fot. Ł. Karolewski/NAC

II. 2. Zajęcia w pracowni digitalizacji, fot. A. Brzozowska/NAC

Il. 3. Zajęcia w pracowni nagrań dźwiękowych, fot. A. Brzozowska/NAC

Il. 4. Uczestnicy warsztatów przed siedzibą NAC, fot. A. Brzozowska/NAC